

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS TVARUMO POLITIKA

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus dailės akademijos (toliau – VDA arba Akademija) tvarumo politika (toliau – Tvarumo politika) nustato Akademijos prioritetinius tvarios veiklos principus ir taikymo gaires, įgyvendinama kuriuos VDA siekia jai nustatytų tikslų ir prisideda prie aplinkos ir visuomenės gerovės, skatina tvarią valdyseną, kuria ilgalaikę socialinę ir aplinkosauginę vertę. Tvarumo politika prisideda prie Akademijos reputacijos, formuoja visuomenės ir atskirų jos grupių požiūrį į Akademią, sudaro galimybes Akademijai prisidėti prie tvaraus valstybės vystymosi.

2. VDA įgyvendinama Tvarumo politiką vadovaujasi 2000 m. Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo principais, 2015 m. Paryžiaus susitarimu dėl klimato kaitos (toliau – Paryžiaus susitarimas), 2015 m. Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslais, 2019 m. Europos žaliuoju kursu, Europos komisijos 2023 m. liepos 31 d. reglamentu 2023/2772, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES papildoma tvarumo atskaitomybės standartais bei Europos Komisijos 2025 m. liepos 30 d. rekomendacijomis 2025/1710 dėl mažųjų ir vidutinių įmonių savanoriško tvarumo atskaitomybės standarto, siekdama gerbti žmogaus teises ir laisves, skatinti ir prisidėti prie visuomenės tobulėjimo ir augimo, klimato kaitos mažinimo, apsaugoti gamtą ir aplinką.

3. Akademija, vadovaudamasi savo vizija, misija, vertybėmis ir strateginiais veiklos tikslais, įgyvendina tvarumo politiką per tvarumo principus svarbiausiose tvarumo srityse – aplinkos apsaugos, socialinės atsakomybės ir valdysenos. Akademija, vertindama rizikas ir priimdama tinkamus rizikos valdymui strateginius sprendimus, siekia įgyvendinti tvarumo politiką visuose valdymo lygiuose, atsižvelgdama į aplinkos apsaugos, socialinius veiksnius ir gerąją valdysenos praktiką.

4. Tvarumo politika yra pagrindinis dokumentas, nustatantis VDA tvarios veiklos principus, jų taikymo gaires ir ji taikoma kartu su kitais Akademijos dokumentais: Akademijos statutu, Akademinės etikos kodeksu, Lygių galimybių užtikrinimo, priekabiavimo ir smurto prevencijos politika, Korupcijos prevencijos tvarkos aprašu, Darbuotojų darbo apmokėjimo nuostatais, Darbo tvarkos taisyklėmis, Intelektinės nuosavybės nuostatais, Vidaus kontrolės politikos aprašu, Kokybės vadovu ir kt. Tvarumo politika integruota ir į Akademijos studijos ir mokslo procesus apimant tvarumą studijų programose, moksliniuose ir meno tyrimuose.

5. Tvarumo politikoje vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai:

5.1. bendruomenė – fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie tiesiogiai ir netiesiogiai dalyvauja VDA veikloje. Akademijos bendruomenę sudaro: Akademijos studentai, dėstytojai, mokslo, meno darbuotojai, profesoriai emeritai, kiti darbuotojai, tiesiogiai dalyvaujantys mokslo (ar) studijų veikloje, Akademijos administracijai priklausantys darbuotojai ir kiti darbuotojai, kurie užtikrina Akademijos veiklos techninę-ūkinę priežiūrą, o taip pat Akademijos garbės daktarai, Akademijos garbės profesoriai ir kt., Akademijos absolventai, Tarybos nariai bei Akademijos klausytojai;

5.2. suinteresuotos šalys – visuomenės grupės, kurioms VDA veikla daro arba gali daryti teigiamą arba neigiamą poveikį, o jų daromas poveikis gali arba daro įtaką VDA veiklai. VDA suinteresuotos šalys: savininko teises įgyvendinanti institucija, valstybės įgalioti asmenys, kontroliuojančios institucijos, valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, susijusių registrų ir valstybės informacinių sistemų valdytojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, kuriems VDA veikla ar jos rezultatai gali daryti poveikį;

5.3. ŠESD – šiltnamio efektą sukeliančios dujos;

5.4. Tvarumas (angl. Sustainability) – procesas, siekiant ilgalaikio gerovės ir vystymosi lygio, kuris atitiktų dabarties poreikių tenkinimą, nekenkiant ateities kartoms. Tvarumas apima tris, tarpusavyje susijusias ir vienas kitą papildančias sritis: aplinkos apsaugą, socialinę atsakomybę bei valdymą.

II SKYRIUS

TVARUMO PRINCIPAI

6. VDA, siekdama didinti veiklos tvarumą ir mažinti neigiamą poveikį visoms trimis tvarumo sritims, vadovaujasi šiais principais:

6.1. atsakomybės – Akademijs valdo ir yra atsakinga už savo veiklą, kuriamą poveikį visuomenei, ekonomikai ir aplinkai bei prisiima atsakomybę už savo veiksmus ir sprendimus;

6.2. skaidrumo – Akademijs veikia skaidriai priimdama sprendimus, kurie turi poveikį visuomenei, ekonomikai ir aplinkai ir laiku, aiškiai ir suprantamai viešina su Akademijos veikla susijusią informaciją;

6.3. etiško elgesio – Akademijs veikia etiškai sąveikoje su bendruomene bei visomis suinteresuotosiomis šalimis laikydamasi Akademijos propaguojamų vertybių;

6.4. duomenų valdymo ir planavimo – Akademijs, planuodama savo veiklą, atsižvelgia į bendruomenės ir suinteresuotų šalių lūkesčius, valdo riziką ir vertina bei matuoja savo veiklos įtaką darnai ir tvarumui;

6.5. atitikties – Akademijos veikla organizuojama laikantis tarptautinių ir nacionalinių teisės aktų ir susitarimų;

6.6. pagarbos žmogaus teisėms – Akademija pripažįsta žmogaus teisių svarbą ir universalumą bei užtikrina, kad jos veikla nepažeistų žmogaus teisių.

III SKYRIUS

TVARI VEIKLA APLINKOS SAUGOS SRITYJE

7. Akademija, vykdydama savo veiklą, siekia prisidėti prie Paryžiaus susitarimo tikslo – iki 2050 m. pasiekti, kad Europos Sąjungos poveikis klimatui taptų neutralus ir, jai priskirtos atsakomybės apimtyje, imasi veiksmų siekdama išvengti neigiamo poveikio klimato kaitai. Akademija siekia mažinti savo veiklos neigiamą poveikį aplinkai, pati įsipareigoja ir skatina bendruomenę bei suinteresuotas šalis taikyti tvarias veiklos praktikas, tausoti aplinką ir gamtos išteklius, taip pat siekia didinti atsakomybę už aplinkos apsaugą ir sąmoningumą tiek organizacijos viduje, tiek ir už jos ribų.

8. Valdydama tiesioginio poveikio priemones, aplinkos saugos srityje Akademija siekia efektyviai naudoti gamtos išteklius ir energiją, mažinti oro, dirvožemio ir vandens taršą, kurią gali sukelti energetinių ir gamtos išteklių, biuro įrangos ir reikmenų naudojimas, atliekų tvarkymas ir kelionės. Tam VDA suformuoti ilgalaikiai tikslai aplinkos saugos srityje:

8.1. didinti žaliosios energijos, kuri gaminama iš atsinaujinančių energijos šaltinių, naudojimą bei didinti pastatų energetinį naudingumą, taip užtikrinant energetinių resursų taupymą ir mažinant į atmosferą išmetamų ŠESD kieki;

8.2. naudoti produktus, pagamintus iš perdirbtų arba biologiškai suyrančių medžiagų, mažesnę poveikį aplinkai darančius produktus, veikloje, studijų ir mokymo procesuose taikyti aplinkos taršos nedidinančius ir reikšmingos žalos aplinkai nedarančius procesus ir tvarias technologijas;

8.3. vykdydama pirkimus prekių, paslaugų tiekėjams ir / ar jų prekėms taikyti aplinkosauginius reikalavimus;

8.4. atsakingai tvarkyti ir rūšiuoti susidariusias atliekas, popieriaus, plastmasės ir elektroninės įrangos atliekas tvarkyti kaip antrines žaliavas;

8.5. skatinti antrinių žaliavų panaudojimą studijų ir mokymo procese;

8.6. nustatyti ir skaitmenizuoti tuos veiklos, mokymosi ir studijų procesus, kuriuose gali būti nenaudojamas popierius;

8.7. nuolat vykdyti Akademijos įrenginių vertės išlaikymo veiksmus, t. y. atlikti veikloje naudojamų informacinių technologijų ir kitų įrenginių techninę priežiūrą ir taisymą siekiant ilgesnio įrenginių naudojimo;

8.8. planuoti būtinas darbo keliones ir darbuotojų keliones į darbo vietas skatinant naudoti mažiau taršaus transporto;

8.9. vykdyti savo darbuotojų švietimą ir skatinti sąmoningumą priimant aplinkai draugiškus sprendimus.

IV SKYRIUS

TVARI VEIKLA SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS SRITYJE

9. Akademija kuria vertybėmis grįstą organizacinę kultūrą ir pasisako už lygias darbuotojų teises bei vienodas galimybes darbe bei aktyviai remia savo darbuotojų gerovę ir siekia užtikrinti tinkamą darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą. Pagarba pagrindinėms žmogaus teisėms ir jų propagavimas yra taikomas kasdieninėje VDA veikloje.

10. VDA, vystydama socialine atsakomybe grįstus santykius su bendruomene, kuria vertybėmis grįstą darbo kultūrą, siekia pritraukti ir išlaikyti talentus, didinti bendruomenės įsitraukimą į Akademijos veiklą ir suteikti jiems galimybes tobulėti. VDA suformuoti ilgalaikiai tikslai socialinės plėtros srityje:

10.1. siekti užtikrinti sveiką, saugią ir nediskriminacinę darbo ir studijų bei mokymosi aplinką, sudaryti lygias teises ir vienodas galimybes nepriklausomai nuo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, narystės politinėse partijose ar asociacijose, religijos, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų;

10.2. netoleruoti bet kokia forma galinčio pasireikšti priekabiavimo, diskriminacijos, smurto, įskaitant verbalinį ir psichologinį smurtą, patyčių, persekiojimo ar naudojimosi užimama padėtimi, priverstinio darbo ar kitų žmogaus teisių pažeidimų;

10.3. sprendimus, susijusius su priėmimu į darbą ar perkėlimu į kitas pareigas Akademijoje, priimti atsižvelgiant į objektyvius kriterijus, kurie priklauso nuo asmens kompetencijos, kvalifikacijos, patirties, veiklos rezultatų, motyvacijos ir potencialo;

10.4. darbo užmokestį darbuotojams nustatyti vadovaujantis skaidria atlygio sistema, laikantis darbuotojo pareigybei nustatytų atlygio režio ribų ir vadovaujantis objektyviais kriterijais, susijusiais su darbuotojų gebėjimais, kompetencija, kvalifikacija, patirtimi ir veiklos rezultatais;

10.5. sudaryti sąlygas darbuotojams derinti darbo ir šeimos įsipareigojimus, užtikrinti galimybes turėti lanksčias darbo sąlygas;

10.6. skatinti bendruomenės savanorišką įsitraukimą į visuomenei naudingą veiklą bei nuolat edukuoti apie tvarumą;

10.7. nebendradarbiauti su suinteresuotomis šalimis, nepirkti prekių ir / ar paslaugų iš tiekėjų, jeigu jie pažeidžia žmogaus teises ir diskriminuoja asmenis dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, narystės politinėse partijose ar asociacijose, religijos, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, neužtikrina vaikų priverstinio ar privalomo darbo prevencijos priemonių.

V SKYRIUS

TVARI VEIKLA VALDYMO SRITYJE

12. Akademijos struktūra ir veiklos organizavimas užtikrina patikimą valdymą, tvarią finansų būklę, efektyviai veikiančią vidaus kontrolę bei atsakomybės pasiskirstymą, didelį dėmesį kreipiant į skaidrumą ir korupcijos bei kyšininkavimo prevenciją, veiklą reglamentuojančių teisės aktų laikymąsi, orientuojantis į kokybiškų paslaugų teikimą. VDA tvari veikla valdyme reiškia atsakomybę už organizacijos ilgalaikę gerovę, apimančią ne tik finansinius rezultatus, bet ir jos poveikį bendruomenei, suinteresuotoms šalims bei aplinkai.

11. Akademia siekia prisidėti prie visuomenės socialinės raidos ir ekonominės gerovės kūrimo savo veikloje vadovaudamasi gerosios valdysenos praktikomis. Tam VDA suformuoti ilgalaikiai tikslai valdymo srityje:

11.1. siekiant užtikrinti skaidrią valdymo ir priežiūros struktūrą, nuolat peržiūrėti ir pagal poreikį atnaujinti valdymo ir priežiūros organų teisių, pareigų ir įgaliojimų sąrašus;

11.2. užtikrinti, kad sprendimų priėmimas atitiktų nustatytą Akademijos statute bei priimti sprendimai būtų viešinami. Į sprendimų priėmimo procesą traukti suinteresuotus Akademijos bendruomenės, o pagal poreikį ir kitus suinteresuotus asmenis;

11.3. laikytis nulinės tolerancijos sukčiavimui, korupcijai, kyšininkavimui ir pinigų plovimui veikloje, mokslo ir studijų procesuose;

11.4. laikytis griežtos interesų konfliktų vengimo politikos, kurios tikslas – sukurti vieningą ir gerąją praktiką atitinkančią interesų valdymo sistemą, leidžiančią užtikrinti, kad sprendimai Akademijoje būtų priimami objektyviai ir nešališkai, o Akademijos bendruomenę skatinti užkirsti kelią interesų konfliktams, juos identifikuoti ir spręsti, deklaruoti nešališkumą;

11.5. siekdama identifikuoti ir įvertinti įvykius, galinčius turėti neigiamos įtakos Akademijos veiklai, įgyvendinti rizikų valdymo procesą, apimančią rizikų aplinkos saugos, socialinės plėtros ir valdysenos srityse identifikavimą, vertinimą, svarbių rizikų valdymo priemonių parinkimą ir įgyvendinimą;

11.6. stebėti ir reguliariai teikti bendruomenei ir suinteresuotoms šalims informaciją apie tvarumo veiklos vykdymą ir pasiektus rezultatus;

11.7. nebendradarbiauti su suinteresuotomis šalimis, jei jos savo veikloje neužtikrina pagrindinių patikimos valdysenos ir skaidrumo reikalavimų.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. Įgyvendindama Tvarumo politiką, Akademija rengia Tvarumo politikos įgyvendinimo metinius veiksmų planus, kuriuose nurodo atitinkamų metų planuojamus veiksmus ir siektinus rezultatus kiekvienoje iš tvarumo sričių.

13. Akademija kasmet savanoriškai rengia Tvarumo ataskaitą, kuri yra integruojama į metinę Akademijos veiklos ataskaitą, kurioje pristatoma metinė veikla, įgyvendinant šioje Tvarumo politikoje nustatytas tvarios veiklos kryptis ir tikslus. VDA gali būti rengiama Tvarumo politikos įgyvendinimo ataskaitos santrauka, kuri skelbiama VDA interneto svetainėje.

14. Už Tvarumo politikos pakeitimų inicijavimą, jos įgyvendinimo metinių veiksmų planų rengimą, tvarumo ataskaitų ir, esant poreikiui, santraukų ruošimą, tvarumo veiklų koordinavimą Akademijoje atsakinga Ūkio tarnyba.

15. Tvarumo politika peržiūrima reguliariai, bet ne rečiau kaip kas 2 metus, įvertinant reikšmingumą aplinkosaugos, socialinės atsakomybės ir valdysenos kryptyse, ir pagal poreikį atnaujinama.
